

OTSUSED

KOMISJONI OTSUS,

7. november 2013,

millega kehtestatakse WC-pottidele ja pissuaaridele ELi ökomärgise andmise ökoloogilised kriteeriumid

(teatavaks tehtud numbri C(2013) 7317 all)

(EMPs kohaldatav tekst)

(2013/641/EL)

EUROOPA KOMISJON,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

Artikkel 1

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta määrust (EÜ) nr 66/2010 ELi ökomärgise kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 8 lõiget 2,

1. WC-pottide ja pissuaaride tooterühma kuuluvad: vesiklosetiseadmed ja pissuaariseadmed, nagu on määratletud artiklis 2. Sellesse tooterühma kuuluvad nii elu- kui ka mitteeluhoonetes kasutatavad seadmed.

olles nõu pidanud Euroopa Liidu ökomärgise komisjoniga

2. Järgmised tooted ei kuulu WC-pottide ja pissuaaride tooterühma:

ning arvestades järgmist:

a) WC-potid ja nende kaaned, mis on viidud turule ilma vesikloseti- või pissuaariseadmeteta;

(1) Määruse (EÜ) nr 66/2010 kohaselt võib ELi ökomärgise anda kogu olelusringi jooksul keskkonda vähem mõjutavatele toodetele.

b) klosetiseadmed, mis ei tarbi loputuseks vett, mis tarbivad loputuseks kemikaali ja vett, ning klosetiseadmed, mis tarbivad loputusel energiat.

(2) Määruses (EÜ) nr 66/2010 on sätestatud, et ELi ökomärgise andmise konkreetset kriteeriumid kehtestatakse tooterühmade kaupa.

Artikkel 2

Käesolevas otsuses kasutatakse järgmisi mõisteid:

(3) Kuna vee tarbimisel on suur tähtsus nii elu- kui ka mitteeluhoonete keskkonnamõju seisukohast, on asjakohane kehtestada ELi ökomärgise andmise kriteeriumid WC-pottide ja pissuaaride tooterühmale. Selliste kriteeriumidega tuleks edendada tõhusate vettsäästvate toodete kasutamist, mis aitavad vett kokku hoida ja toovad ka muud kasu, nagu näiteks energiakulu vähenemine.

1) „vesiklosetiseade” – kas WC-poti iste, WC-pott või loputusseade;

(4) Käesolevas otsuses ette nähtud meetmed on kooskõlas määruse (EÜ) nr 66/2010 artikli 16 alusel loodud komitee arvamusega,

2) „komplektne WC-pott” – komplektne töötav sanitaarseade, mis koosneb loputusmehhanismist ning inimese uriini ja väljaheite vastuvõtmiseks ja allaloputamiseks ette nähtud WC-potist, millest uriin ja väljaheide juhatakse äravoolu;

3) „WC-pott” – inimese uriini ja väljaheite vastuvõtmiseks ja allaloputamiseks ette nähtud sanitaarseade, millest uriin ja väljaheide juhatakse äravoolu;

4) „pissuaariseade” – kas komplektne pissuaar, loputuseta pissuaar või pissuaari loputusmehhanism;

⁽¹⁾ ELT L 27, 30.1.2010, lk 1.

- 5) „loputusega pissuaarseade” – kas komplektne pissuaar, pissuaar või pissuaari loputusmehhanism;
- 6) „komplektne pissuaar” – komplektne töötav sanitaarseade, mis koosneb loputusmehhanismist ning inimese uriini vastuvõtmiseks ja allaloputamiseks ettenähtud pissuaarist, millest uriin juhitakse äravoolu;
- 7) „pissuaar” – uriini ja loputusvee vastuvõtmiseks ette nähtud sanitaarseade, millest mõlemad juhitakse äravoolu;
- 8) „rennpissuaar” – loputusega või loputuseta sanitaarseade, mis koosneb põrandal paiknevast rennist ja seina külge kinnitatud plaadist ning on ettenähtud uriini ja loputusvee vastuvõtmiseks, mis juhitakse äravoolu;
- 9) „loputuseta pissuaar” – ilma veeta töötav uriini vastuvõtmiseks ette nähtud sanitaarseade, millest uriin juhitakse äravoolu;
- 10) „loputusmehhanism” – nii vesiklosetiseadme kui ka loputusega pissuaariseadme korral kas loputuskast koos sisseehitatud ülevoolutoruliitega või vähemalt sama tõhusaks peetava seadmega ja sisse-väljavooluseadmetega või surveklapiga;
- 11) „vettsäästev seade” – loputusseade, mille korral on kas katkestatava loputuse seadme või kaksikloputuse seadme abil võimalik kasutada üht osa täisloputusmahust;
- 12) „täisloputusmaht” – ühes loputustsüklis loputuseks välja vee kogumaht;
- 13) „vähendatud loputusmaht” – osa täisloputusmahust, mis väljub vettsäästvast seadmest loputustsüklis ega ole suurem kui kaks kolmandikku täisloputusmahust;
- 14) „keskmine loputusmaht” – ühe täisloputusmahu ja kolme vähendatud loputusmahu aritmeetiline keskmine, mis leitakse lisa 1. liites sätestatud meetodil;
- 15) „vajaduse korral kasutatav loputuslüli” – sanitaarseadme loputusseade, mida saab kasutada kas käsitsi – käepidemest,

hoovast, nupust, jalgpedaalist või muust taolisest loputust käivitavast seadisest – või anduriga, mis teeb kindlaks sanitaarseadme kasutamise;

- 16) „regulaator” – seade, millega saab seadistada täisloputusmahtu ja, kui see on asjakohane, vähendatud loputusmahtu.

Artikkel 3

Käesoleva otsuse artiklis 1 määratletud tooterühmale „WC-potid ja pissuaarid” määruse (EÜ) nr 66/2010 alusel ELi ökomärgise andmise kriteeriumid ning sellega seotud hindamis- ja kontrollimismõõdud on sätestatud lisas.

Artikkel 4

Lisas sätestatud kriteeriumid ning asjakohased hindamise ja tõendamise nõuded kehtivad neli aastat alates 7. novembrist 2013.

Artikkel 5

Halduseesmärkidel antakse tooterühmale „WC-potid ja pissuaarid” koodnumber 41.

Artikkel 6

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 7. november 2013

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Janez POTOČNIK

LISA

ELI ÖKOMÄRGISE ANDMISE KRITERIUMID JA HINDAMISNÕUDED

Kriteeriumid ELi ökomärgise andmiseks vesikloseti- ja pissuaariseadmetele

1. Veekasutuse tõhusus
2. Toote toimivus
3. Keelatud või piiratud kasutusega ained ja segud
4. Metsa säästva majandamise teel saadud puit toormena
5. Toote pikk kasutusiga
6. Vähendatud mõju toote kasutuselt kõrvaldamisel
7. Paigaldamisjuhend ja kasutajateave
8. Teave ELi ökomärgisel

Tabelis 1 on toodud vesikloseti- ja pissuaariseadmete näitajad vastavalt kategooriale.

Iga kriteeriumi kohta on esitatud konkreetsed hindamis- ja kontrollinõuded.

Kui taotlejalt nõutakse kõnealustele kriteeriumidele vastavuse tõendamiseks kinnituste, dokumentide, analüüside, katseprotokollide või muude tõendite esitamist, võivad need pärineda taotlejalt või tema tarnijalt või mõlemalt.

Võimaluse korral tehakse katsed Euroopa standardi EN ISO 17025 või samaväärsetele nõuetele vastavates laborites.

Vajaduse korral võib kasutada ka muid katsemeetodeid peale nende, mis on esitatud iga kriteeriumi jaoks, kui taotlust hindav pädev asutus on nende samaväärsust kinnitanud.

Vajaduse korral võib pädev asutus nõuda täiendavaid dokumente ja teha sõltumatuid kontrollimisi.

Taotleja peab kinnitama, et toode vastab kõigile õiguslikele nõuetele, mida esitatakse riigis (riikides), kus toodet kavatakse turule viia.

Katsete standardites eristatakse komplekseid WC-potte, WC-potte, pissuaare ja loputusmehhanisme klassi ja tüübi järgi või mõlema järgi. Toote klass(id) ja tüüp (tüübid) tuleb teatada taotlust hindavale pädevale asutusele ja kõik vajalikud katsed tuleb teha iga klassi ja/või tüübi jaoks, mille taotleja on teatanud, asjaomase standardi järgi.

Tabel 1

Vesikloseti- ja pissuaariseadmete näitajad vastavalt kategooriale

Vesiklosetiseade ja pissuaariseadmed	Komplektsed WC-potid	WC-potid	WC-poti loputusmeh- hanismid	Komplektsed pissuaarid	Pissuaarid	Loputuseta pissuaarid	Pissuaari loputusmeh- hanismid
Näitajad							
1a – täisloputusmaht	x	x	x	x	x		x
1b – veesäästlikkus	x	x	x	x	x		x
1a – keskmine loputusmaht	x	x	x				
1d – seadistatav loputusmaht	x		x	x			x

Näitajad	Vesiklosetiseade ja pissuaariseadmed	Komplektsed WC-potid	WC-potid	WC-poti loputusmehhanismid	Komplektsed pissuaarid	Pissuaarid	Loputuseta pissuaarid	Pissuaari loputusmehhanismid
2a – loputusmehhanismi nõuded		x		x	x			x
2b – loputuse tõhusus		x	x		x	x		
2c – loputuseta pissuaari nõuded							x	
3a – ohtlikud ained ja segud		x	x	x	x	x	x	x
3b – ained, mis on loetletud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1907/2006 ⁽¹⁾ artikli 59 lõikele 1		x	x	x	x	x	x	x
4 – metsa säästva majandamise teel saadud puit toormena		x	x	x	x	x	x	x
5a – parandatavus ja varuosade kättesaadavus		x	x	x	x	x	x	x
5b – garantii		x	x	x	x	x	x	x
6 – vähendatud mõju toote kasutusel kõrvaldamisel		x	x	x	x	x	x	x
7 – paigaldamisjuhised ja kasutajateave		x	x	x	x	x	x	x
8 – ELi ökomärgisel esitatav teave		x	x	x	x	x	x	x

⁽¹⁾ ELT L 396, 30.12.2006, lk 1.

1. kriteerium. Veekasutuse tõhusus

a) Täisloputusmaht

Turule viidud WC-pottide ja loputusega pissuaaride täisloputusmaht ei tohi veesurvest sõltumata ületada tabelis 2 esitatud näitaja väärtust.

Tabel 2

Loputusega WC-poti ja loputusega pissuaari täisloputusmahu piirnorm

Toode	Täisloputusmaht [l/loputuskord]
Vesiklosetiseade	6,0
Loputusega pissuaariseade	1,0

Hindamine ja kontrollimine. Taotleja kinnitab toote nõudele vastavust ja esitab märgistamise jaoks edastatud toote täisloputusmahu [l/loputuskord] koos vastava toote kohta Euroopa standardites esitatud katsejuhendi järgi tehtud katsete tulemustega (vt tabel 3). Rennpissuaaride korral vastab täisloputusmahule 60 cm laiuse plaadiosa loputamisele vastav maht

Tabel 3

EN-standardid vesiklosetiseadmete ja pissuaariseadmete täisloputusmahu mõõtmise kohta

Toode	Standard	Standardi nimetus
Komplektsed WC-potid ja WC-potid	EN 997	Vesilukuga WC-potid ja komplektsed WC-potid
Komplektsed pissuaarid ja pissuaarid	EN 13407	Seinale paigaldatavad pissuaarid – toimivusnõuded ja katsemeetodid
Loputuskastiga loputusmehhanism	EN 14055	WC-loputuskastid ja pissuaari loputuskastid
Loputusmehhanism käega vajutatava loputuse surveklapiga	EN 12541	Sanitaartehtnilised kraanid – loputuse surveklapid ja automaatselt sulguvad pissuaarikraanid PN 10
Loputusmehhanism mittepuudutatava loputuse surveklapiga	EN 15091	Sanitaartehtnilised kraanid – elektrooniliselt avanevad ja sulguvad sanitaartehtnilised kraanid

b) *Vee kokkuhoid*

Komplektsel WC-pottidel täisloputusmahuga üle 4,0 liitri ja vesiklosetiseadmetel peavad olema vettsäästvad seadmed. Turule viidavatel seadmetel ei tohi vettsäästva seadme kasutamisel ühe loputuskorra vähendatud loputusmaht veesurvest sõltumata ületada 3,0 l.

WC-potiga peab olema võimalik kasutada vettsäästvat seadet, mille kasutamisel ei ületa ühe loputuskorra vähendatud loputusmaht veesurvest sõltumata 3,0 l.

Komplektsel pissuaaridel ja pissuaaride loputusseadmetel peavad olema individuaalsed vastavalt vajadusele kasutatavad loputuslülitid. Loputussüsteemiga rennpissuaaridel peavad olema individuaalsed vastavalt vajadusele kasutatavad loputuslülitid vähemalt iga 60 cm järel.

Pissuaaridel peab olema individuaalne vastavalt vajadusele kasutatav loputuslüli. Loputussüsteemita rennpissuaaridel peavad olema individuaalsed vastavalt vajadusele kasutatavad loputuslülitid vähemalt iga 60 cm järel.

Anduriga loputuslülitid peavad olema seadistatud nii, et oleks välistatud tarbetu käivitumine, ja need peavad tagama loputuse ainult toote tegeliku kasutamise korral.

Hindamine ja kontrollimine. Taotleja peab kinnitama, et toode vastab sellistele nõuetele, ja esitama dokumendid, milles on kirjeldatud toote või selles kasutatava seadme tööpõhimõtet. Vesiklosetiseadmete puhul peab taotleja teatama toote vähendatud loputusmahu [l/loputuskord] ning tootele vastavas EN-standardis sätestatud katsejuhendi järgi tehtud katsete tulemused (vt tabel 4). Anduriga loputuslülitiga toodete puhul peab taotleja esitama tootekavandi lühikirjelduse, milles on selgitatud, kuidas on tagatud tarbetu käivitumise vältimine ja see, et loputamine toimub ainult toote tegeliku kasutamise korral.

Tabel 4

EN-standardid vesiklosetiseadme vähendatud loputusmahu mõõtmise kohta

Toode	Standard	Standardi nimetus
Komplektsed WC-potid ja WC-potid	EN 997	Vesilukuga WC-potid ja komplektsed WC-potid
Loputuskastiga WC-poti loputusmehhanism	EN 14055	WC-loputuskastid ja pissuaaride loputuskastid

c) *Keskmine loputusmaht*

Turule viidud vesiklosetiseadmete keskmine loputusmaht, mida arvutatakse 1. liites sätestatud metoodika alusel, ei tohi olla üle 3,5 l loputuskorra kohta. Nõue ei kehti kuni 4,0 l täisloputusmahuga komplektsete WC-pottide suhtes.

Hindamine ja kontrollimine. Taotleja peab kinnitama, et toode vastab kõnealustele nõuetele, ning peab esitama toote keskmise arvutusliku loputusmahu [l/loputuskord] ja 1. liite kohaselt tehtud katse tulemused.

d) *Loputusmahu seadistamine*

Loputusmehhanismil peab olema regulaator, et paigaldajal oleks võimalik loputusmahtu seadistada vastavalt kohaliku äravoolu tingimustele. Pärast paigaldamisjuhiste kohast seadistamist ei tohi täisloputusmaht ületada 6 l/loputuskord vesiklosetiseadmete puhul ja 4 l/loputuskord ilma vettsäästva seadmeta komplektse WC-poti puhul ja 1 l/loputuskord loputusega pissuaaride puhul. Vähendatud loputusmaht ei tohi pärast paigaldamisjuhiste kohast paigaldamist ületada 3 l/loputuskord vesiklosetiseadmete korral.

Loputuskastiga vesiklosetiseadmete korral peab suurim täisloputusmaht pärast seadistamist olema vastavuses loputuskastile märgitud joone või tähisega.

Hindamine ja kontrollimine. Taotleja peab kinnitama, et toode vastab sellistele nõuetele, ja esitama dokumendid, milles on kirjeldatud toote või selles kasutatava seadme tööpõhimõtet.

2. kriteerium. Toote toimivusa) *Loputusmehhanismi nõuded*

Loputusmehhanism peab vastama tabelis 5 märgitud asjaomase EN-standardi nõuetele. Sellest nõudest jäävad välja tabelis 5 esitatud asjaomaste EN-standardite osad, mis käsitlevad täisloputusmahtu ja vähendatud loputusmahtu.

Hindamine ja kontrollimine. Taotleja peab kinnitama, et toode vastab sellistele nõuetele, ja esitama asjaomastes EN-standardites vastava toote kohta (vt tabel 5) sätestatud katsejuhendi järgi tehtud katsete tulemused.

Tabel 5

Loputusmehhanismide EN-standardid

Loputusmehhanism	Standard	Standardi pealkiri
WC-loputuskastid ja pissuaari loputuskastid	EN 14055	WC-loputuskastid ja pissuaaride loputuskastid
WC-poti ja pissuaari käega käitatavad loputuse surveklapid	EN 12541	Sanitaartehtnilised kraanid – loputuse surveklapid ja automaatselt sulguvad pissuaarikraanid PN 10
WC-poti ja pissuaari mittepuudutatavad loputuslülitid	EN 15091	Sanitaartehtnilised kraanid – elektrooniliselt avanevad ja sulguvad sanitaartehtnilised kraanid

b) Loputuse tõhusus

Komplektsete WC-pottide, komplektsete pissuaaride, WC-pottide ja pissuaaride loputuse tõhusus peab olema kooskõlas asjaomaste tabelis 6 esitatud standardite nõuetega.

Hindamine ja kontrollimine. Taotleja peab kinnitama, et toode vastab sellistele nõuetele, ja esitama asjaomastes EN-standardites vastava toote kohta (vt tabel 6) sätestatud katsejuhendi järgi tehtud katsete tulemused. Komplektsetel WC-pottidel ja WC-pottidel, mille kohta asjaomast standardit ei ole, peab loputuse tõhusus olema samasugune kui võrdväärset klassi ja tüüpi toodetel, mis on hõlmatud standardiga EN 997. Sellisel juhul esitab taotleja standardis EN 997 võrdväärse toote kohta esitatud katsejuhendi järgi tehtud katsete tulemused. Komplektsetel pissuaaridel ja pissuaaridel, mille kohta asjaomast standardit ei ole, peab loputuse tõhusus olema samasugune kui võrdväärset klassi ja tüüpi toodetel, mis on hõlmatud standardiga EN 13407. Sellisel juhul peab taotleja esitama standardis EN 13407 võrdväärse toote kohta esitatud katsejuhendi kohaselt tehtud katsete tulemused.

Tabel 6

Toote loputuse tõhusus ja vastavad EN-standardid

Toode	Standard	Standardi pealkiri
Komplektset WC-potid ja WC-potid	EN 997	Vesilukuga WC-potid ja komplektset WC-potid
Komplektset pissuaarid ja pissuaarid	EN 13407	Seinale paigaldatavad pissuaarid – toimivusnõuded ja katsemeetodid

c) Loputuseta pissuaaride nõuded

Loputuseta pissuaarid peavad vastama 2. liite nõuetele.

Hindamine ja kontrollimine. Taotleja peab kinnitama, et toode vastab sellistele nõuetele, ja esitama 2. liites sätestatud katsejuhendi järgi tehtud katsete tulemused. Heaks kiidetakse ka võrdväärse katsemeetodika kasutamine, kui sellega on võimalik näidata, et 2. liites esitatud nõuded on täidetud.

3. kriteerium. Keelatud või piiratud kasutusega ained ja segud

a) Ohulikud ained ja segud

Määruse (EÜ) nr 66/2010 artikli 6 lõike 6 kohaselt ei saa ELI ökomärgist anda ühelegi sellisele tootele või sellele valmistatud kaubale, mis on määratletud määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 3 punktis 3, või selle homogeensele osale, kui selles leidub aineid, mis vastavad tabelis 7 esitatud ohulausetega klassifitseerimise tingimustele vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1272/2008⁽¹⁾ või nõukogu direktiivile 67/548/EMÜ,⁽²⁾ või aineid, millele on osutatud määruse (EÜ) nr 1907/2006 artiklis 57. Kui aine või segu ohuklassi klassifitseerimise lävi erineb riskilause omast, kohaldatakse ohuklassi klassifikatsiooni. Tabelis 7 esitatud riskilused kehtivad üldiselt ainete kohta. Kui koostisainete kohta ei ole võimalik teavet saada, kohaldatakse segude klassifitseerimise eeskirju. Kriteeriumi 3a ei kohaldata selliste ainete ja segude suhtes, mis muudavad töötlemisel oma omadusi ega ole seetõttu bioloogiliselt kättesaadavad või muutuvad keemiliselt nii, et nimetatud ohtu enam ei ole.

Tabel 7

Ohulased ja riskilused

Ohulause	Riskilause
H300 Allaneelamisel surmav	R28
H301 Allaneelamisel mürgine	R25
H304 Allaneelamisel või hingamisteedesse sattumisel võib olla surmav	R65
H310 Nahale sattumisel surmav	R27
H311 Nahale sattumisel mürgine	R24
H330 Sissehingamisel surmav	R23/26

⁽¹⁾ ELT L 353, 31.12.2008, lk 1.

⁽²⁾ EÜT 196, 16.8.1967, lk 1.

Ohulause	Riskilause
H331 Sissehingamisel mürgine	R23
H340 Võib põhjustada geneetilisi defekte	R46
H341 Arvatavasti põhjustab geneetilisi defekte	R68
H350 Võib põhjustada vähktõbe	R45
H350i Sissehingamisel võib põhjustada vähktõbe	R49
H351 Arvatavasti põhjustab vähktõbe	R40
H360F Võib kahjustada viljakust	R60
H360D Võib kahjustada loodet	R61
H360FD Võib kahjustada viljakust. Võib kahjustada loodet	R60/61/60-61
H360Fd Võib kahjustada viljakust. Arvatavasti kahjustab loodet	R60/63
H360Df Võib kahjustada loodet. Arvatavasti kahjustab viljakust	R61/62
H361f Arvatavasti kahjustab viljakust	R62
H361d Arvatavasti kahjustab loodet	R63
H361fd Arvatavasti kahjustab viljakust. Arvatavasti kahjustab loodet	R62-63
H362 Võib kahjustada rinnaga toidetavat last	R64
H370 Kahjustab elundeid	R39/23/24/25/26/27/28
H371 Võib kahjustada elundeid	R68/20/21/22
H372 Kahjustab elundeid pikaajalisel või korduval kokkupuutel	R48/25/24/23
H373 Võib kahjustada elundeid pikaajalisel või korduval kokkupuutel	R48/20/21/22
H400 Väga mürgine veeorganismidele	R50
H410 Väga mürgine veeorganismidele, pikaajaline toime	R50-53
H411 Mürgine veeorganismidele, pikaajaline toime	R51-53
H412 Ohtlik veeorganismidele, pikaajaline toime	R52-53
H413 Võib avaldada veeorganismidele pikaajalist kahjulikku toimet	R53
EUH059 Ohtlik osoonikihile	R59
EUH029 Kokkupuutel veega eraldub mürgine gaas	R29
EUH031 Kokkupuutel hapetega eraldub mürgine gaas	R31
EUH032 Kokkupuutel hapetega eraldub väga mürgine gaas	R32
EUH070 Silma sattumisel mürgine	R39-41

Selliste ainete ja segude puhul, millele võidakse määrata või on määratud tabelis 7 esitatud ohulaised või riskilaised ning mis vastavad ohuklassidesse ja -kategoriatesse klassifitseerimise kriteeriumidele, ning ainete puhul, mis vastavad määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 57 punktis a, b või c nimetatud kriteeriumidele, ei tohi nende sisalduse piirnorm ületada üldist või konkreetset sisalduse piirnormi, mis on sätestatud kooskõlas määruse (EÜ) nr 1272/2008 artikliga 10. Kui on kindlaks määratud konkreetne sisalduse piirnorm, kohaldatakse seda üldise sisalduse piirnormi asemel.

Määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 57 punktis d, e või f sätestatud kriteeriumidele vastavate ainete sisalduse piirnorm ei tohi olla suurem kui 0,1 % massiprotsenti.

Lõpptoote etiketil ei tohi olla ohulauseid.

Vesiklosetiseadmete ja pissuaariseadmete puhul ei kohaldata tabelis 8 esitatud ainete ja koostisainete osas määruse (EÜ) nr 66/2010 artikli 6 lõikes 6 sätestatud kohustust sama määruse artikli 6 lõike 7 kohaldamisel.

Tabel 8

Ained ja koostisosad, mille puhul kehtivad erandid

Aine või koostisosa	Ohulaised ja riskilaised
Tooted, mille mass on alla 25 g	Kõik ohu- ja riskilaised
Liitoodete ühtlased osad, mille mass on alla 25 g	Kõik ohu- ja riskilaised
Nikkel kõigis roostevaba terase liikides	H351, H372 ja R40/48/23
Vesikloseti- ja pissuaariseadmete elektroonikadetailid, mis vastavad Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/65/EL ⁽¹⁾ artikli 4 nõuetele.	Kõik ohu- ja riskilaised

⁽¹⁾ ELT L 174, 1.7.2011, lk 88.

H i n d a m i n e j a k o n t r o l l i m i n e. Taotleja esitab iga toote koostisosa või selle ühtlase osa kohta kriteeriumile 3a vastavuse tõendamiseks kinnituse koos asjakohaste dokumentidega, nt tarnija allkirjaga kinnitus selle kohta, et ühtegi ainet ega koostisainet ei ole klassifitseeritud tabelis 7 osutatud ja määruse (EÜ) nr 1272/2008 kohaste ohulause ohuklassi, kui võrd seda saab kindlaks teha vähemalt määruse (EÜ) nr 1907/2006 VII lisas nimetatud nõuetele vastavate andmete alusel. Kõnealuse kinnituse tõenduseks tuleb lisada tabelis 7 esitatud ohulausetega seotud kokkuvõtlik teave asjakohaste omaduste kohta sellise üksikasjalikkusega, nagu on sätestatud määruse (EÜ) nr 1907/2006 II lisa punktides 10, 11 ja 12.

Teavet ainete omaduste kohta võib saada ka muul viisil kui katsetega, näiteks alternatiivmeetoditega, nagu *in vitro* meetodid, kvantitatiivsete struktuuri-aktiivsuse mudelitega või kasutades määruse (EÜ) nr 1907/2006 XI lisa kohast ainete rühmitamist või interpoleerimist ja ekstrapoleerimist. Tungivald soovitatakse asjakohaste andmete edastamist turustamisvõrku.

Teave esitatakse aine või segu sellise kuju või füüsilise oleku kohta, millisenä seda valmistoote juures kasutatakse.

Määruse (EÜ) nr 1907/2006 IV ja V lisas loetletud ainete puhul, mille suhtes ei kohaldata kõnealuse määruse artikli 2 lõike 7 punktides a ja b sätestatud registreerimiskohustust, piisab kriteeriumi 3a täitmiseks taotleja kinnitusest.

b) Määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 59 lõike 1 kohaselt loetletud ained

Erandid määruse (EÜ) nr 66/2010 artikli 6 lõike 6 kohasest põhimõttest ei lubata kohaldada ainete puhul, mida käsitatakse väga ohtlike ainetena ning mis on kantud määruse (EÜ) nr 1907/2006⁽¹⁾ artikli 59 lõikega 1 ette nähtud loetellu ning mille sisaldus segudes, toote koostisosas või liitootte ühtlases osas on üle 0,1 %. Kooskõlas määruse (EÜ) nr 1272/2008 artikliga 10 sätestatud konkreetset sisalduse piirnormi kohaldatakse juhtudel, kui sisaldus on väiksem kui 0,1 %.

⁽¹⁾ http://echa.europa.eu/chem_data/authorisation_process/candidate_list_table_en.asp

Hindamine ja kontrollimine. Viide väga ohtlike ainetena määratletud ainete loetelule esitatakse kohaldamis- päevast alates. Taotleja esitab kriteeriumile 3b vastavuse kinnituse koos asjakohaste dokumentidega, nt materjalide tarnija allkirjaga kinnitus ainete ja segude kriteeriumidele vastavuse kohta ning vastavate ainete ja segude ohutuskaardid vastavalt määruse (EÜ) nr 1907/2006 II lisale. Ohutuskaartidel märgitakse ainete ja segude sisalduse piirnormid vastavalt määruse (EÜ) nr 1907/2006 artiklile 31.

4. kriteerium. Metsa säästva majandamise teel saadud puit

Loputusega WC-pottide ja pissuaaride puidust või puidupõhised osad võivad olla valmistatud taaskasutatavast või esmasest toormest.

Esmasel puidul peab olema metsa säästvat majandamist ning päritoluahela jälgitavust võimaldav tõend, mille on andnud välja sõltumatu kolmanda osalise sertifitseerimissüsteem, nagu FSC, PEFC või mõni samaväärne süsteem.

Kui sertifitseerimissüsteemis on lubatud tootes või tooteseerias kasutada sertifitseeritud ja sertifitseerimata materjali segu, ei tohi sertifitseerimata materjali osa ületada 50 %. Kuid sertifitseerimata materjali kohta peab olema tõend, mis kinnitab selle seaduslikku päritolu ja vastavust kõikidele sertifitseerimissüsteemis sertifitseerimata materjali kohta esitatavatele nõuetele.

Sertifitseerimisorganid, mis annavad välja metsamaterjali ja/või selle päritolu jälgitavuse tõendeid, peavad olema kõnealuse sertifitseerimissüsteemi poolt heaks kiidetud või tunnustatud.

Hindamine ja kontrollimine. Taotleja peab esitama asjakohased dokumendid loputusega WC-pottide ja pissuaaride puidust ja puidupõhiste osade liigi, koguse ja päritolu kohta.

Kui kasutatakse esmast puitu, peab selle kohta olema metsa säästvat majandamist ning päritoluahela jälgitavust võimaldav tõend, mille on andnud välja sõltumatu kolmanda osalise sertifitseerimissüsteem, nagu FSC, PEFC või mõni samaväärne süsteem. Kui tootes või tooteseerias on kasutatud sertifitseerimata materjali, tuleb esitada tõend, et sertifitseerimata materjali osa on alla 50 % ning jälgitavusega on tagatud, et see materjal on seaduslikku päritolu ja vastab kõikidele sertifitseerimissüsteemis sertifitseerimata materjali kohta esitatavatele nõuetele.

5. kriteerium. Toote pikk kasutusiga

a) Parandatavus ja varuosade kättesaadavus

Toode peab olema kavandatud nii, et lõppkasutaja ja kutseline hooldusinsener saavad vastavalt vajadusele vahetatavaid osi lihtsalt asendada. Toote teabelehel, mis on esitatud trükisena või elektrooniliselt või mõlemal kujul, tuleb selgelt nimetada, milliseid osi saab vahetada. Taotleja peab esitama ka täpsed juhised, mille järgi vastavalt vajadusele saab kas lõppkasutaja või vastava ettevalmistusega asjatundja teha lihtsamaid parandustöid.

Ka peab taotleja tagama, et vähemalt kümme aastat pärast toote ostmist on saadaval kas originaalvaruosad või nendega võrdväärsed varuosad.

Hindamine ja kontrollimine. Taotleja peab esitama kinnituse selle kohta, et toode vastab kõnealustele nõuetele, ning esitama toote teabelehe(d) kas trükisena, elektrooniliselt või mõlemal kujul.

b) Garantii

Taotleja peab andma toote parandamise või asendamise garantii vähemalt viieks aastaks.

Hindamine ja kontrollimine. Taotleja peab kinnitama, et toode vastab kõnealustele nõuetele, ja esitama garantiitingimuste näidise.

6. kriteerium. Vähendatud mõju toote kasutuselt kõrvaldamisel

Plastikosad, mille mass on vähemalt 25 g, peavad kandma standardi EN ISO 11469 nõuete kohast tähist, et toote kasutuselt kõrvaldamisel oleks võimalik neid osi kas taaskasutada, ümber töödelda või utiliseerida.

Loputuseta pissuaarides tuleb kasutada kas biolagunevat vedelikku või kasutada neid täielikult ilma vedelikuta.

Hindamine ja kontrollimine. Taotleja peab esitama kinnituse selle kohta, et toode vastab kõnealustele nõuetele. Loputuseta pissuaaride puhul peab taotleja esitama dokumendid, milles kirjeldatakse toodete tööpõhimõtet, ja kui kasutatakse vedelikku, katsearuande, millega näidatakse, et vedelik on biolagunev, järgides määratlust ja katsejuhendeid, mis on esitatud määrusele (EÜ) nr 1272/2008 vastavas klassifitseerimise, märgistamise ja pakendamise nõuete kohaldamise juhendis⁽¹⁾.

7. kriteerium. Paigaldamisjuhend ja kasutajateave

Tootele tuleb lisada paigaldamisjuhend ja kasutajateave, milles on esitatud kõik tehnilised andmed, et toodet õigesti paigaldada, ning juhised, kuidas toodet õigesti ja keskkonnasõbralikult kasutada ning hooldada. Paigaldamisjuhend ja kasutajateave peavad sisaldama kas pakendil või lisatud trükitud või elektroonilistes dokumentides vähemalt järgmist teavet:

a) täpsed paigaldusjuhised, sealhulgas

- eraldi turule viidavate WC-pottide, pissuaaride ja loputusmehhanismide kohta teave, milliste seadmetega neid komplekteerida, et saada töötav ja vettsäästev seade;
- teave selle kohta, milliste klasside või tüüpide jaoks on seadet katsetatud;
- andmed selle kohta, millise surve korral saab toodet kasutada;
- teave selle kohta, mis tüüpi standardile EN 12056 vastava äravoolusüsteemiga toodet saab kasutada;
- teave selle kohta, kuidas loputusmahtu seadistada ning milline on selle mõju heitvee tasemele ja täitumistasemele;
- märkus, et enne toote paigaldamist tuleb tutvuda asjaomaste riiklike ja kohalike õigusaktide ja haldusnormidega;

b) teave selle kohta, et peamist mõju keskkonnale avaldab vee tarbimine, ning juhised, kuidas mõistliku vee tarbimisega vähendada keskkonnamõju, eelkõige teave, kuidas õige toote kasutamisega vähendada vee tarbimist;

c) teave, et tootele on antud ELi ökomärgis, ning lühike asjakohane kirjeldus selle kohta, mida see tähendab, lisaks ELi ökomärgise logoga esitatud üldteabele;

d) täisloputusmaht [l/loputuskord] (määratud katsetes, millele on osutatud kriteeriumi 1a puhul);

e) kui vesiklosetiseadmete juurde kuulub vettsäästev seade, vähendatud loputusmaht ja keskmine loputusmaht [l/loputuskord] (määratud katsetes, millele on osutatud vastavalt kriteeriumi 1b ja 1c puhul);

f) eraldi turule viidavate WC-pottide ja pissuaaride kohta teave, et toode tuleb komplekteerida sobiva loputusmehhanismiga, millel on ökomärgis, et saada komplektne töötav seade, mis kasutab vett tõhusalt, eelkõige tuleb sellise sobiva mehhanismi kohta anda täisloputusmaht, ning kui see on asjakohane, vähendatud ja keskmine loputusmaht;

⁽¹⁾ http://echa.europa.eu/documents/10162/13562/clp_en.pdf

- g) eraldi turule viidavate loputusmehhanismide kohta teave, et toode tuleb komplekteerida sobiva WC-potiga ja/või pissuaariga, millel on ökomärgis, et saada komplektne töötav seade, mis kasutab vett tõhusalt, eelkõige tuleb sellise sobiva WC-poti ja/või pissuaari kohta anda täisloputusmaht, ning kui see on asjakohane, ka vähendatud ja keskmine loputusmaht;
- h) soovitusel, kuidas toodet õigesti kasutada ja hooldada, ning lisada kõik juhised, eelkõige
- nõuanded toodete hooldamise ja kasutamise kohta;
  - teave selle kohta, milliseid osi on võimalik asendada;
  - juhised, kuidas vahetada tihendeid jm ühendusdetalle, et pihkumist kõrvaldada;
  - juhised, kuidas toodet puhastada, milliseid tööriistu ja pesuaineid selleks kasutada, et mitte kahjustada toote pinda;
- i) loputuseta pissuaaride kohta hoolduse kord, sealhulgas, kui see on asjakohane, teave vahetatava kasseti hoidmise ja vahetamise kohta – millal ja kuidas seda vahetada – ning teave hooldusteenuse osutajate kohta;
- j) loputuseta pissuaaride kohta asjakohased soovitusel vahetatavate kassettide kasutusel kõrvaldamise kohta, sealhulgas täpne teave nende tagasivõtmise korra kohta;
- k) soovitusel toote utiliseerimiseks toote kasutusea lõppemisega seoses.

Hindamine ja kontrollimine. Taotleja peab esitama kinnituse selle kohta, et toode vastab kõnealustele nõuetele, ning esitama toote kasutajateabe ja/või asjaomase teabega tootja veebilehe lingi.

8. kriteerium. ELi ökomärgisel esitatav teave

Vabatahtlik tekstiväljaga märgis peab sisaldama järgmist teavet:

- tõhus veekasutus ja vähendatud heitveekogus;
- selle ökomärgisega tootega säästate vett ja raha;
- vähendatud mõju toote kasutusel kõrvaldamisel.

Juhised tekstiväljaga vabatahtliku märgise kasutamise kohta on esitatud „Ökomärgise kasutamisjuhendis” järgmisel veebisaidil:

http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/logo_guidelines.pdf

Hindamine ja kontrollimine. Taotleja peab kinnitama, et toode vastab kõnealustele nõuetele, ja esitama märgise näidise.

1. liide

Keskmise loputusmahu mõõtmise ja arvutamise meetodika**1. Katse kirjeldus**

Koostage WC-pott või seade, nagu on selgitatud tootja koostejuhendis. WC-pott ühendatakse katsesüsteemi loputusmehhanismiga, nagu kirjeldatud asjaomastes EN-standardites.

Paigaldage ühendatud seadmestik kindlale tasasele rõhtpinnale või püstpinnale, nagu on ette nähtud.

Ühendage sissevoolukraan veevarustusega, mille staatiline veesurve on $0,2 \pm 0,01$ MPa ($2 \pm 0,1$ baari) ja avage veevarustuse kraan. Jätke veevarustus avatuks kogu katse ajaks.

Lülitage sisse täisloputus, koguge loputusvesi ja kõrvaldage see.

1.1. Täisloputusmahu määramine

Lülitage sisse täisloputus ja koguge loputusvesi.

Mõõtke vee maht kalibreeritud anumaga.

Salvestage mõõdetud mahu näit.

Tehke katsed kolm korda.

Kui maht on kõikuv, arvutage täisloputusmaht (V_f) kolme salvestatud mahunäidu keskmisena.

1.2. Vähendatud loputusmahu määramine

Lülitage sisse vähendatud loputus ja koguge loputusvesi.

Mõõtke vee maht kalibreeritud anumaga.

Salvestage mõõdetud mahu näit.

Tehke katsed kolm korda.

Kui maht on kõikuv, arvutage vähendatud loputusmaht (V_r) kolme salvestatud mahunäidu keskmisena.

2. Keskmise loputusmahu arvutamine

Keskmine loputusmaht V_a arvutatakse järgmiselt:

$$V_a = (V_f + (3 \times V_r))/4$$

2. liide

Loputuseta pissuaaride nõuded ja katsemeetodid**1. Loputuseta pissuaaride nõuded**

Loputuseta pissuaarid peavad läbima kõik järgmised katsed:

- koormuskatse;
- äravoolukatse;
- pihkumiskindluse katse ja
- heitõhu ja heitvee tagasivoolu tõkestamise katse.

2. Loputuseta pissuaaride katsemeetodid**2.1. Koormuskatse**

Loputuseta pissuaarid loetakse koormuskatse läbinuks, kui nad läbivad standardis EN 13407 kirjeldatud staatilise koormuse katsega võrreldava katse. Lubatud on kasutada võrdväärset katsemeetodit.

2.2. Äravoolukatse

Loputuseta pissuaarid loetakse äravoolukatse läbinuks, kui nad läbivad standardis EN 14688 kirjeldatud vee äravoolu katsega võrreldava katse. Kuna standardis EN 14688 on katsekirjeldus esitatud valamu kohta, on lubatud katse kirjeldust kohandada, et katsetada loputuseta pissuaare. Lubatud on kasutada võrdväärset katsemeetodit.

2.3. Pihkumiskindluse katse

Loputuseta pissuaarid loetakse pihkumiskindluse katse läbinuks, kui on tagatud, et kogu pissuaari sisenenud vedelik voolab ära ainult väljavooluühenduse kaudu. Katse tehakse värvilise vedelikuga, et oleks kergem leket märgata. Lubatud on kasutada võrdväärset katsemeetodit.

Loputuseta pissuaarid loetakse pihkumiskindluse katse läbinuks, kui nad läbivad standardis EN 13407 kirjeldatud veeimavuse katsega võrreldava katse. Lubatud on kasutada võrdväärset katsemeetodit.

2.4. Heitõhu ja heitvee tagasivoolu tõkestamise katse

Loputuseta pissuaarid loetakse heitõhu ja heitvee tagasivoolu tõkestamise katse läbinuks, kui nad vastavad standardis EN 1253-1 kirjeldatud haisupidavuse katsega võrreldava katse nõuetele ja standardis EN 1253-2 kirjeldatud veepidavuse katsega võrreldava katse nõuetele. Lubatud on kasutada võrdväärset katsemeetodit.
